

ТЕЛЕ

№ 03 (1453)
18 січня 2024

ЕКСПРЕСС

Інформаційно-рекламний щотижневик ТОВ «Телерадіокомпанія «ГОК»

**«АВТОДЖАЗ»
У ГОРІШНІХ ПЛАВНЯХ**

- ТВОЯ НОВА ТА СУЧАСНА
АВТОШКОЛА
- НАБІР ДО ГРУПИ
КОЖНОГО МІСЯЦЯ

«З НАМИ КЕРУВАТИ
ТАК ЛЕГКО - ЯК СПІВАТИ»

📷 AUTOJASCHOOL

ГОРІШНІ ПЛАВНІ,
ПР-Т ГЕРОІВ ДНІПРА 23А,
098 333 00 12

Шановні земляки! Вітаю вас із Днем Соборності України!

У цей особливий день ми вшановуємо соборність України та мужність українського народу, який невпинно бореться і бореться за свою незалежну державу. Сила єдності дозволяє українцям продовжувати прагнути до кращого майбутнього та разом долати спільного ненависного ворога.

Ми повинні бути гідними місії, покладеної на нас долею, мужньо продовжити героїчні досягнення наших предків, стати гордістю для наших нащадків.

Бажаю всім миру, здоров'я, злагоди в родині, сил та натхнення, успіхів та нових досягнень задля майбутнього рідного краю!

Міський голова Дмитро БИКОВ

Кошти в сумі 4 млн грн, які було виділено для матеріально-технічного забезпечення Національної гвардії України та військових частин Міністерства оборони України, перетворилися на FPV-дрони й уже передані підрозділу морської піхоти.

- Рішення щодо виділення цих коштів було ухвалено на 39 сесії Горішньоплавнівської міської ради восьмого скликання 19 грудня 2023 року в межах Програми протистояння реальним та потенційним загрозам на 2024 рік, - нагадав очільник громади Дмитро Биков.

А у вівторок, 16 січня, представник військової частини, офіцер морської піхоти

На підтримку ЗСУ

FPV-дрони - вид безпілотників, керування якими здійснюється за допомогою функції «бачення від першої особи». Це функція передавання відео в реальному часі з камери, що встановлена в передній частині БПЛА. Оператор керує безпілотником за допомогою пульта і бачить місцевість навколо безпілотника в реальному часі за допомогою спеціальних окулярів так, ніби він сидить усередині самого безпілотника, подібно до пілота.

отримав 100 одиниць FPV-7 та 40 одиниць FPV-10 з акумуляторами до них.

- Масове застосування FPV-дронів у бойових діях кардинально змінило картину сучасної війни. Вдале застосування дронів може знищити броньовану техніку вартістю мільйони доларів, - наголосив представник військової частини. - А також знищувати особовий склад ворога. І керівництво та особовий склад нашої вій-

ськової частини щиро вдячний за таку вагому підтримку.

Придбані квадрокоптери будуть використовуватися для скидів боєприпасів на противника. Незважаючи на компактні розміри та вагу, вищезазначені дрони можуть піднімати вантаж від 2 до 2,5 кг, а дальність польоту становить близько 7 км.

- Модель і комплектація дронів були погоджені з представниками військової

частини, - зазначив Дмитро Биков. - Також постачальником було надано дві одиниці техніки, яка була перевірена фахівцями та пройшла попереднє тестування в бойових умовах, і тільки після цього відбулася процедура закупівлі всієї партії. Це значні кошти для нашої громади, але їх не можна порівнювати з вартістю життя наших військових та вартістю й часом на виробництво нового танка, БМП тощо противником.

На шляху перейменування

Засідання комісії з питань найменування (перейменування) об'єктів внутрішньоміського середовища, увічнення подій та пам'яті видатних діячів у Горішньоплавнівській міській територіальній громаді відбулося 16 січня. На порядку денному були питання зміни назв 25 вулиць у мікрорайонах приватної забудови та старостинських округах, які підлягають перейменуванню в межах дерусифікації.

Під час обговорення члени комісії, серед яких представники громадської ради, краєзнавці, члени виконкому, громадських організацій, сформуvalи пере-

лік пропозицій нових назв, віддаючи перевагу нейтральним топонімам, а також уникаючи повторів.

Випереджаючи запитання щодо перейменування вулиць на честь військових, які загинули на російсько-українській війні, члени комісії зазначили, що сьогодні кількість горішньоплавнян, які склали життя за Україну, значно більша, ніж кількість вулиць. І такий вибір образить рідних інших загиблих захисників, тому більшість присутніх підтримала узагальнені назви.

Міський голова Дмитро Биков поділяв думку членів комісії із цього питання:

- Чиє саме ім'я серед героїв війни гідне, щоб ним назвати вулицю, - найскладніше питання. І щоб уникнути сварок та розколу серед населення, підтримую пропозицію комісії щодо обрання нейтральних назв.

Щоб ці назви стали офіційними, за це мають проголосувати депутати на сесії Горішньоплавнівської міської ради.

З турботою про дітей

Минулого тижня під час виїзної наради міський голова відвідав ЗОШ № 3. Які роботи ведуться і чого очікувати шкільній родині, читайте далі.

Задля безпеки й розвитку

Роботи з будівництва укриття для учнів, учителів і працівників ЗОШ № 3 тривають.

Нагадаємо, що за проектом будівництва 70-х років цей освітній заклад єдиний із шести шкіл міста не має підвальних приміщень. Тож міська адміністрація ініціювала спорудження найпростішої захисної споруди цивільного захисту (подвійного призначення, із захисними властивостями сховища) з нуля. На її будівництво з міського бюджету було виділено майже 20 млн грн. І у вересні 2023 року роботи було розпочато.

- Було розроблено проект, отримано необхідні дозволи експертизи, - зазначив міський голова Дмитро Биков. - Розпочали ще у 2022 році, але навіть повномасштабне вторгнення не змогло подолати бюрократичні перепони, і цей процес тривав майже рік. Нині вже повністю виконано роботи з облаштування монолітної залізобетонної споруди. За два тижні почнуть облаштування приміщення - виконуватиметься прокладання мереж із водопостачання та водовідведення (каналізація), електрики, опалення, вентиляції. Це укриття має бути не тільки безпечним для школярів та вчителів, а ще й комфортним для перебування. Адже у планах міської та шкільної адміністрації після Перемоги також використовувати це при-

міщення. Тут може бути простір для занять фізичною культурою, трудовим навчанням, зона для творчості тощо.

За сприятливих обставин укриття буде здано в експлуатацію в червні 2024 року.

У ногу із часом

У сучасному світі технологій у нашому житті з'являється багато можливостей завдяки штучному інтелекту (ШІ). І для вивчення цих можливостей в ЗОШ № 3 створюється новий освітній простір.

Українські школярі демонструють вищий рівень обізнаності про штучний інтелект та його використання в освітньому процесі, ніж учителі. Про це свідчать результати опитування вчителів та учнів, яке було проведено дослідницькою компанією Factum Group Ukraine упродовж вересня-жовтня 2023 року. Зокрема, 91 % опитаних школярів знають про сервіси штучного інтелекту, а 85 % - хоча б

раз використовували їх, третина учнів робить це мінімум щотижня. 6 із 10 учнів уже використовували сервіси ШІ для підготовки домашнього завдання. Також приблизно 40 % зазначають, що використовували ШІ в роботі на уроках, зокрема для виконання самостійних робіт.

- І саме для вивчення можливостей використання сервісів штучного інтелекту в ЗОШ № 3 створюється такий клас, - зазначив очільник міста. - Найпопулярнішим сервісом штучного інтелекту, з яким добре знайома аудиторія, став ChatGPT. Водночас і педагоги, і школярі значно менше обізнані з іншими можливостями ШІ, які можна використовувати в освітньому процесі. Нові знан-

ня допоможуть розвинути критичне мислення, вміння вирішувати проблеми та творчість, готуючи дітей до цифрової ери. Цей курс допоможе створити міцний фундамент у технологіях, розвиваючи когнітивні здібності дітей та озброюючи їх важливими навичками, необхідними у світі, який так швидко розвивається.

- Це вимога часу, - впевнена директорка освітнього закладу Ірина Шахман. - Адже завдання освітан - підготувати дітей до сучасного світу, і залишити можливості ШІ поза увагою ми не маємо права. Для цього буде не тільки осучаснено кабінет інформатики. Триває підготовка вчителів закладу до цієї роботи, адже вони мають іти в ногу із часом і бути корисними й цікавими дітям. Використання штучного інтелекту стане важливою навичкою для майбутнього успіху наших учнів.

Сторінки підготувала
Ольга ТАРАНТИНА

Газета «Телеекспрес»
Ідентифікатор друкованого медіа - R30-01 189
Засновник - ТОВ «Телерадіокомпанія «ГОК»
Відповідальна за випуск - редакторка О. О. Тарантіна
№ 03 дата виходу 18.01.2024 Наклад 870 Замовлення № 532
Ціна за домовленістю.
Адреса редакції газети «Телеекспрес»:
39800, Полтавська область м. Горішні Плавні, проспект Героїв Дніпра, 54
Тел. (05348) 44500, 067-300-2752 E-mail: office@trkgok.pl.ua

Друк виконано ТОВ «Комплекс»
м. Дніпро, вул. Автотранспортна, 23

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.
Автор несе повну відповідальність за достовірність інформації, точність наведених фактів. У телепрограмі можливі зміни.
Використання матеріалів тільки за дозволу редакції.
Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе рекламодавець.

НОВИНИ ВИКОНКОМУ

Перше у 2024 році засідання виконавчого комітету Горішньоплавнівської міської ради відбулося 16 січня.

Звернення громадян

Члени виконавчого комітету ознайомилися зі станом роботи зі зверненнями громадян за 2023 рік.

За звітний період надійшло 1367 звернень (у 2022 році - 1291), з них: 1065 - поштою (в тому числі й електронною), 224 - через органи влади та від інших органів, установ та організацій, 4 - засобами телефонного зв'язку, а також 7 петицій.

Загалом до місцевої влади звернулося 3646 громадян, тоді як у 2022 році їх було 2310. Збільшилася кількість колективних звернень - 69 проти 45 у 2022-му.

Мешканцями було порушено 1385 питань із різних сфер життєдіяльності міста (проти 1310 у 2022 році). Позитивно було вирішено 889 питань (66 % від загальної кількості), на 460 звернень (34 % від загальної кількості звернень) заявникам надано роз'яснення, решта (18) ще перебувають на розгляді.

Колективні звернення (в тому числі й електронні петиції) здебільшого стосувалися питань комунального господарства, зокрема плати за житлово-комунальні послуги, в т. ч. за послугу опалення, холодного та гарячого водопостачання; встановлення обмежувачів руху авто-

транспорту в мікрорайоні приватної забудови та на шляхах загального користування; роботи пасажирського автотранспорту; благоустрою міста та проведення ремонту дорожнього покриття на території міста і в старостинських округах; щодо відлову бродячих собак; перейменування вулиць та інші.

Громадяни зверталися передусім із заявами щодо сприяння у вирішенні різноманітних життєвих питань (97,4 %), скаргами (1,5 %), пропозиціями та зауваженнями (0,9 %) і подякою (0,2 %). Як порівняти з попереднім роком, кількість скарг дещо зменшилася (у 2022 році - 1,9 %).

Через органи влади впродовж 2023 року було отримано 222 звернення, тоді як роком раніше їх було 314.

- Переважна кількість питань, із якими зверталися громадяни до органів влади, стосувалася надання гуманітарної допомоги у вигляді продуктивних наборів та засобів першої необхідності для ВПО, пришвидшення надання соціальних виплат та допомог, вирішення питань комунального господарства, а саме ремонту доріг, оплати житлово-комунальних послуг, в т. ч. гарячого водопостачання та опалення, а також питання медицини, в т. ч. надання медичної допомоги та забезпечення лікарськими засобами, - наголосила завідувачка сектору роботи зі зверненнями Лілія Яценко.

Авторами 94 звернень були громадяни, які мають встановлені законодавством пільги (інваліди війни, учасники війни та бойових дій, багатодітні сім'ї, одинокі матері тощо).

Як свідчить аналіз, серед основних питань, що порушують громадяни, як і раніше, чільне місце займають питання соціального захисту (62,5 %) і комунального господарства (16,2 %).

85 % порушених питань соціалісту стосувалися виділення матеріальної допомоги у зв'язку з проведенням дорогого оперативного втручання та необхідністю подальшого лікування.

Серед питань комунального господарства найчастіше порушувалися такі: опа-

лення та забезпечення паливом - 56; благоустрою території та ремонту доріг - 44; оплати житлово-комунальних послуг - 40, експлуатації, утримання та ремонту житлового фонду - 31, дії та бездіяльності працівників комунальних служб та житлово-експлуатаційних організацій - 11 та інші.

Утрічі збільшилась кількість питань щодо діяльності органів місцевого самоврядування - 65 проти 21 у 2022 році.

- Зростання пов'язане із започаткуванням проведення особистих зустрічей керівництва з родинами загиблих військовослужбовців щодо вирішення певних питань, - прокоментувала доповідачка.

Удвічі збільшилась кількість питань у сфері житлової політики (видачі ордерів на кімнату в гуртожитку, забезпечення житлом і погодження реєстрації місця проживання, приватизації та оренди житла).

Натомість майже удвічі зменшилась кількість звернень щодо забезпечення дотримання законності та охорони правопорядку - 16 проти 29 та питань охорони здоров'я - 14 проти 29.

Відзначається, що збільшилась кількість повторних звернень. Це пов'язано з тим, що «заявники відмовляються сприймати надані роз'яснення щодо порядку вирішення питання з урахуванням чинного законодавства, а наполягають задовольнити власні інтереси виключно тим способом, який вони пропонують».

За звітний період проведено 37 особистих прийомів, серед них 2 - виїзних, прийнято 75 громадян.

- Робота з громадянами проводиться щоденно, - зазначив міський голова Дмитро Биков. - Навіть якщо питання не належать до компетенції органів місцевого самоврядування, ми не залишаємо їх без уваги, а направляємо відповідні запити до інших органів виконавчої влади і намагаємося всіляко допомогти людям, які звертаються до нас. Відділ працював добре. Статистичні дані цікаві, є над чим попрацювати.

Право на освіту

Чи не на кожному засіданні виконкому тепер ухвалюються рішення про надання статусу дитини, що постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Цього разу таких рішень нараховувалося майже 40.

- Близько 2000 дітей із категорії ВПО перебуває на території нашого міста, та лише менше 1000 відвідують наші навчальні заклади - як дошкільні, так і шкільні, - стурбований ситуацією Дмитро Биков. - Вони начебто навчаються дистанційно в школах, 90 % яких уже не існує. Фактично ж діти не охоплені ні батьківською увагою, ні увагою педагогів-професіоналів. Я наполягаю, що діти, які проживають у нас, стовідсотково повинні відвідувати навчальний заклад у місті. Насамперед

це нагляд за дотриманням їхніх конституційних прав, одне з яких - право на освіту.

Підтримка мобілізації

Схвалено проєкт Програми підтримки заходів мобілізації на 2024 рік. Зазначалося, що потреба у її прийнятті виникла у зв'язку з тим, що задля забезпечення повноцінної роботи першого відділу Кременчуцького РТЦК та СП з питань мобілізаційної підготовки, готовності до проведення мобілізації тощо існує потреба в його забезпеченні за напрямками, де існує дефіцит ресурсів з державного бюджету.

У переліку заходів програми - забезпечення мобілізації людських і транспортних ресурсів на території Горішньоплавнівської міської територіальної громади.

Для реалізації програми передбачаються кошти в розмірі 1 285,491 тис. грн із місцевого бюджету.

Підтримка підприємництва

Схвалено проєкт Програми розвитку та підтримки малого й середнього підприємництва Горішньоплавнівської МТГ на 2024-2026 роки.

- Такі програми затверджуються щотри роки, і вони спрямовані переважно на інформаційну підтримку малого і середнього підприємництва, організацію обміну досвідом між підприємцями як із Горішніх Плавнів, так і з інших міст і регіонів України, - пояснила директорка департаменту економічного розвитку та ресурсів Ольга Овчиннікова.

Розвиток малого і середнього підприємництва є одним зі стратегічних напрямів економічного розвитку громади. У сучасних умовах господарювання та в післявоєнний час одним зі шляхів відновлення економіки є створення сприятливих умов для його розвитку.

Станом на 1 жовтня 2023 року розрахункова кількість підприємців, що офіційно працюють у сфері малого бізнесу, склала близько 2140 осіб. Серед них:

- на спрощеній системі оподаткування (сплачують єдиний податок) - близько 1720 осіб;
- на загальній системі оподаткування - близько 420 осіб.

Загальна кількість тих, хто працює в малому бізнесі (підприємці та їхні наймані працівники) нараховувала 3760 осіб (розрахункове значення).

Розрахунковий розмір надходжень до бюджету Горішньоплавнівської МТГ від діяльності малого бізнесу (фізичних осіб) за 9 місяців 2023 р. збільшився, як порівняти з аналогічним періодом 2022-го, на 7,0 %.

Питома вага надходжень від діяльності малого бізнесу в загальній сумі податкових надходжень до місцевого бюджету (загальний фонд) приблизно складає: за 9 місяців 2022 року - 7,1 %; за 9 місяців 2023 року - 6,6 %.

Останні роки принесли малому і середньому бізнесу чимало труднощів. Тому все більшої ваги набуває діалог влади й бізнесу. З метою полегшення умов ведення бізнесу в умовах воєнного стану з ініціативи міського голови міською радою були затверджені рішення, якими на період з 01 березня 2022 року до 31 грудня 2022 року на території громади фізичні та юридичні особи були звільнені від сплати:

- єдиного податку для платників 1 та 2 груп;
- податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
- орендної плати за договорами оренди комунального майна.

Результатом такої співпраці є те, що в місті тенденція щодо значного скорочення торгової мережі та мережі сфери послуг протягом 2022-2023 років не спостерігалася.

Метою нової програми на 2024-2026 роки є створення належних умов для діяльності малого й середнього підприємництва громади в умовах воєнного стану, стимулювання його розвитку в післявоєнний період. Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, складає 1250 тис. грн, причому не з міського бюджету - це кошти Фонду підтримки підприємництва.

Із продрезерву - мало захищеним

З продовольчого резерву громади на баланс ТЦСО «Калина» передано консерви м'ясні (свинина тушкована) в кількості 22 450 банок по пів кіло для формування продуктивних наборів для соціально неза-

хищених верств населення, які обслуговуються в територіальному центрі.

Програма реабілітації

Схвалено проєкт Програми реабілітації дітей з інвалідністю на 2024 рік.

Згідно з державною статистичною звітністю, дитяча інвалідність має тенденцію до зростання. Якщо у 2009 році на обліку в закладах охорони здоров'я міста перебувало 168 дітей з інвалідністю віком до 18 років, то у 2023 році їх було вже 223, і щороку їхня кількість збільшується. Основні захворювання, які формують дитячу інвалідність, - це хвороби нервової системи та органів слуху, психічні розлади і вроджені вади розвитку.

Та хвора дитина повинна мати рівні зі здоровими дітьми економічні, юридичні, соціальні та медичні гарантії для здійснення активного способу життя.

Існуюча система перебування дітей з інвалідністю в інтернатних установах забезпечує потреби лише 7 % дітей з інвалідністю. При цьому відірваність дітей від сім'ї, від звичного і біологічного оточення посилює психологічний тиск на дитину. Тож надзвичайно важливою є соціальна реабілітація, яка має починатися якомога раніше.

У місті така програма діє з 2008 року, і за цей час вона довела свою ефективність. Із кожним роком кількість дітей, охоплених нею, зростає: з 20 дітей у 2008 році до 55 дітей у 2023 році; за цей період більше 10 дітей мали змогу пройти соціальну реабілітацію в Німеччині.

У 2022 році з початком повномасштабної війни Кременчуцький центр комплексної реабілітації дітей з інвалідністю перейшов на дистанційну форму роботи, але обсяг і якість його послуг практично не змінилися.

Результатом реалізації таких програм у попередні роки стало покращення фізичного стану дітей, а також психологічного стану дітей та їхніх батьків; розвиток навичок комунікації, адаптація та інтеграція дітей з інвалідністю в соціальне життя суспільства.

Програма реалізується за рахунок коштів міського бюджету, БФ «Полтавського ГЗК» та інших джерел, не заборонених чинним законодавством України

Координацію та виконання заходів програми здійснює ГО «Центр муніципального розвитку».

- Це надзвичайно гуманна і корисна програма, яка охоплює найбільш незахищені верстви населення - дітей з інвалідністю і їхні родини, - зазначає Дмитро Биков. - Хочу подякувати Любові Хиль, яка протягом цих років очолює цю програму і надає супровід родинам і дітям з інвалідністю. Такими програмами громада може пишатися. Також хочу подякувати співзасновникам БФ «ПГЗК» за багаторічну підтримку.

Оксана ДИБА

Посилити робітничий потенціал

У вересні 2023 року стартував проєкт Skills4Recovery від організації Sequa (Німеччина), метою якого є підтримка навчання в галузях економіки, важливих для відновлення України. Зокрема, це підтримка надавачів освітніх послуг, а саме професійно-технічних навчальних закладів та навчальних центрів Державної служби зайнятості. Серед них і ВПГБУ м. Горішні Плавні.

Війна та масова еміграція суттєво вплинули на ринок праці України. Ця криза одночасно призвела до зростання рівня безробіття та бідності в короткостроковій перспективі, а також створила значний дефіцит кваліфікованих робітників для відбудови в довгостроковій. За оцінкою Міністерства економіки України, протягом наступного десятиліття буде потрібно додатково 4,5 млн кваліфікованих фахівців, щоб упоратися з викликами відновлення.

Проєкт триватиме протягом 6 місяців, його метою є покращення потенціалу робітничих професій для відновлення та економічної розбудови України. І спрямований він на зміцнення можливостей надавати якісне навчання, інтегрувати вразливі групи населення в навчальний процес та покращити співпрацю з роботодавцями. Головний акцент - на 14 ключових кваліфікаціях, які відіграють важливу роль у чотирьох економічних секторах: будівництво, транспорт і логістика, сільське господарство та ІТ. Ці ініціативи будуть корисні як молодим людям, так і особам старшого віку, які шукають можливості для перепідготовки.

Проєкт технічної допомоги Skills4Recovery («Професійна освіта в Україні») започатковано й фінансується Міністерством економічного співробітництва Німеччини та виконується Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ).

Бюджет проєкту становить 10 млн євро. Триватиме він до середини 2026 року та охопить Київську, Полтавську, Дніпропетровську, Львівську, Вінницьку й Чернівецьку області. Протягом наступних кількох місяців буде організовано короткострокові курси за участю провайдерів професійно-технічної освіти та компаній, що охоплюватимуть вищезазначені галузі економіки. Одним із завдань проєкту є забезпечення до 100 викладачів професійно-навчальних закладів додатковою кваліфікацією у сфері дуальної освіти.

- ВПГБУ - один з освітніх закладів Полтавщини, який спільно з міжнародними партнерами працюватиме над реалізацією проєкту з перепідготовки дорослого незайнятого населення, - зазначив директор ВПГБУ Василь Сулима. - Його ме-

та - підвищення можливостей працевлаштування громадян, які знайдуть своє місце на ринку праці за актуальними професіями задля відбудови країни. Навчання або перепідготовка дорослого незайнятого населення на базі училища відбува-

тиметься за такими професіями: електрогазозварник, слюсар з ремонту колісних транспортних засобів (автослюсар), слюсар-ремонтник. Ці професії є найбільш затребуваними на ринку праці в нашому місті, області та Україні. Саме для опанування цих професій в училищі є навчально-практичний центр та більш ніж достатня матеріально-технічна база, а найголовніше - ліцензія на професійно-технічне навчання, а також перепідготовку та підвищення кваліфікації.

Останні 10 років уся система профтехосвіти була спрямована на навчання випускників шкіл, а для дорослого населення цього напрямку майже не було. А реалії сьогодення - збройна агресія, яка змусила чоловіків стати до лав ЗСУ, - вик-

ликає велику потребу промислових підприємств у навчання, перекваліфікації саме дорослого населення за багатьма напрямками. І допомога міжнародних спонсорів у цьому є цінною підтримкою як для закладів профтехосвіти, так і для підприємств і безпосередньо для учнів - майбутніх працівників.

Перекваліфікацією/навчанням на Полтавщині додатково буде охоплено 140 осіб, 40-45 із них отримають потрібні навички саме у стінах ВПГБУ. Кожна з груп складатиметься з 10-15 осіб.

- Співпраця з міжнародним організаціями - це перший досвід, а щодо підготовки дорослого населення, то ВПГБУ має значний досвід у цьому, - наголосив очільник закладу. - Але нашим завданням є не тільки навчання фахівців, а ще і їхнє працевлаштування. Та це було б неможливим за відсутності тісної співпраці закладу з роботодавцями - підприємствами міста, як-от ПрАТ «Полтавський ГЗК», ТОВ «Феррострой», НВП «Фероліт». Узагалі будь-яке підприємство Горішніх Плавнів може стати роботодавцем у співпраці в межах цієї програми. Воно має організувати і провести виробничу практику. Адже практична частина є суттєвою складовою навчального процесу, без якої підготувати кваліфікованого працівника просто неможливо. І саме роботодавець є ключовим партнером у цьому проєкті.

Узяти участь у проєкті можуть:

- внутрішньо переміщені особи;
- учасники бойових дій;
- особи з інвалідністю внаслідок війни;
- незайняте населення, що бажає отримати нові навички та компетенції.

Навчання безкоштовне.

Куди звертатися: ВПГБУ, 1 поверх, вул. Космонавтів, 10.

Сила - в єдності,

Читати українську історію треба з бромом.
Володимир ВИННИЧЕНКО

- Я зараз із таким задоволенням дивлюсь на ютубі блогерів-істориків, - говорить **Світлана**. - Я ж абсолютно нічого не знала про минуле України! Виявляється, наша країна вже отримувала незалежність у 1918 році, поки її не загарбав радянський союз. І навіть після того українці намагались боротися! Тепер я знаю, що День Соборності - це наш

В розділенні - поразка

Наш народ не раз переживав як гіркі, так і радісні події. Перших, на превеликий жаль, було більше. Але є такий день у тяжкій і тривалій боротьбі українців за національне визволення, що визнається як чи не найважливіший для нашої держави й суспільства. Що знають горішньоплавняни про основоположну віху українського державотворення - День Соборності?

Українська мрія - незалежність та єдність. Саме цього споконвіку намагались позбавити нашу країну її найближчі сусіди. Та хоч їм і вдавалося загарбати наші землі, знекровити й полонити квіт нації, але свого прагнення українці ніколи не зрікались.

22 січня ми згадуємо дві рівнозначні за вагомістю події української історії: проголошення незалежності Української Народної Республіки та Акт Злуки, яким возз'єдналися Західно-Українська Народна Республіка і Українська Народна Республіка.

Не секрет, що до нашого міста ще не дійшла повною мірою хвиля зацікавлення історією України, тож більшість містян, із якими я намагалась поговорити про День Соборності, відмахувалися зі словами, що не мають що сказати. Та кілька цікавих думок почути таки пощастило.

- Зі шкільних часів знань щодо цього дня практично не залишилося, - ділиться **Таміла**. - Пам'ятаю, що Україна чи не завжди жила як не в неволі, так у стані війни. Татари, поляки, шведи, росіяни. Уся історія - безперервний ряд повстань, війн, голоду, переворотів, внутрішніх сварок та дерибану влади. Ми звикли не довіряти своїм і навчилися сподіватись на сторонню допомогу. Це наче вже на генному рівні. А може, тому й стільки біди, що не маємо того об'єднання, про яке і є День Соборності. Як було в перші дні повномасштабного вторгнення? У черзі

до воєнкоматів не сварились. Ми можемо об'єднатись у боротьбі з ворогом. Тож треба і далі так триматись одне одного. Тоді вистоїмо.

- Нас завжди хотіли роз'єднати, бо очевидно, що тільки так нас можна перемогти, - розмірковує **Сергій**. - Звідкись же взявся цей міф про поділ на Західну Україну і Східну. І як успішно він роками нам насаджувався! Тільки тепер ми починаємо розуміти цей штучний термін. А він так глибоко в'ївся, що я щоразу ловлю себе на тому, що правильно бути заходу і сходу єдиної країни. Саме зараз час навчитись самому і дітей своїх навчити не ділити українців на галичан, полтавців та східняків. Ми всі - громадяни України, в якій би частині країни не жили, бо маємо однакову для всіх мрію - визволити кожен куточок нашої землі від пришлого окупанта.

перший День Незалежності. І зараз ми наче знову переживаємо події сторічної давнини, бо тоді не зробили правильних висновків. Знову з півночі прийшов окупант, який хоче нашу незалежність відібрати. Думаю, якби ми більше цікавилися своєю історією, то були б свідомі того, чого чекати від сусіда-агресора, який мріє Україну розділити, силою забравши її землі, встановивши штучні кордони, посваривши наш народ, пропагандою ввівши його в оману. Свято Соборності є дуже важливим, бо нагадує про найголовніший урок історії: сила - в єдності, в розділенні - поразка.

Соборність - це не лише про пам'ять спільного минулого, а й про згуртованість заради майбутнього, в якому ми, люди з різних регіонів країни, разом.

Зараз ідея соборності є життєво необхідною для українського народу, адже цілісність держави може бути відновлена тільки після того, як Україна звільнить усі території, захоплені ворогом. Відтак саме соборність - мета Перемоги.

Софія ПАЛЯНИЦЯ

Феєрична вистава

У суботу, 13 січня, у ПКІТ відбулася театральна вистава «Вечори на хуторі поблизу Диканьки» за мотивами твору Миколи Гоголя у виконанні аматорського корпоративного театру FerroTale.

Без перебільшення, цю культурну подію можна вважати унікальною. Ролі у виставі виконували звичайні співробітники з різних структурних підрозділів Полтавського ГЗК: сепараторниці, слюсарі, водії, фахівці й керівники, які до цього не були причетні до великої сцени й театрального мистецтва. Але унікальність полягала не лише в цьому. Адже лише за чотири місяці репетицій акторам-аматорам вдалося досягнути таких результатів, які змусили переповнену залу аплодувати стоячи.

Головна керівниця, ідейна лідерка проекту, бізнес-партнерка з управління персоналом переробного комплексу Олена Цєбінога в тісній співпраці з бізнесом та

Станом на 15 січня загалом вдалося зібрати близько 220 тис. грн.

професійними театрами Полтавського академічного обласного українського музично-драматичного театру ім. Миколи Гоголя поставили за мету створити аматорський театр такого рівня, який би не залишив нікого байдужими. Визначилися з метою. Написали сценарій. Згодом організували відбірковий кастинг. Усі охочі працівники комбінату мали змогу заповнити гугл-форму й податися на участь. Загалом зареєструвалося близько ста кандидатів. Професійна комісія оцінювала майбутніх акторів відповідно до всіх правил театрального мистецтва: їм пропонувалося прочитати вірш, враховувалися їхні акторські здібності, зовнішні дані тощо. Так для цієї вистави було відібрано 52 актори. Після набору людей розпочалося чи не найскладніше випробування в житті кожного театрала. За критично короткі строки треба було поставити п'єсу. Репетиції проходили після роботи тричі на тиждень.

- Це був такий труд, що я навіть ніколи й не думав, наскільки це нелегка й водночас цікава справа, - коментує слюсар-ремонтник Юрій Кузьмов (кобзар). - Але наші наставники - це великі таланти. Вони змогли навчити нас азів театрального

мистецтва. Нам потрібно було вивчити напам'ять багато тексту. Це як єдиний організм: якщо хтось збивається, то вважай, все пропало.

- Я відпочила і душею, і серцем. Просто молодці. Настільки все цікаво! Вважаю, що наші люди неймовірно й талановиті в усьому, - поділилася враженнями після відвідування вистави глядачка Марина Сергіївна.

Живий звук та музичний супровід вдало підкреслювали кожен сцену. Всім відомий твір загравав по-сучасному, новими фарбами. Інколи прослідковувалися вкраплення мюзиклу. А промови акторів лунали природно й артистично. Декорації та костюми були виготовлені майстринями ФерроТале під керівництвом художника Полтавської галереї мистецтв Назара Майструка.

Прекрасні костюми, неповторна гра акторів, хореографічна пластика занурили глядача в дивовижний художній світ. Справжня ніч перед Різдвом. Так і відчувалося, як хрестить сніг під намашеними чоботами старого козака Чуба; як ллється радість парубків та дівчат від колядок та прославлення Христа; як у мішку на морозі крекче дячок, якого заховала туди відьма Солоха; а коваль Вакула тяжко страждає і водночас тягнеться до очей чарівної Оксани.

Це був благодійний виступ. Усі кошти з виступу будуть спрямовані на потреби ЗСУ. Окрім цього, у фое було організовано майстринями нашого міста благодійний розпродаж сувенірів та іншого роду прикрас: ляльок-мотанок, браслетів тощо. До заходу долучилися 18 майстринь-рукодільниць із числа співробітниць компанії та жительок Горішніх Плавнів.

Це вже третій виступ театру FerroTale. До цього двічі грали відому п'єсу «За двома зайцями», яка також усім надзвичайно сподобалася. 20 січня планують повторити «Вечори на хуторі поблизу Диканьки». Також організатори повідомили, що планують і надалі продовжувати театральну діяльність. Адже це наша культура! ▶

«Пташка» для військових

Усереду, 17 січня, шкільна родина ЗОШ № 3 з гордістю передала представнику 54-ї ОМБр дрон Mavic 3 Pro.

- Об'єднаний спільною метою педагогічний, учнівський і батьківський колектив навчального закладу на багато здатен, - вважає очільниця ЗОШ № 3 Інна Шахман.

І цьому вже є підтвердження. Адже за досить короткий термін їм вдалося зібрати неабияку суму - 100 тис. грн і придбати дрон для 54-ї ОМБр. Саме там несе службу в лавах ЗСУ чоловік Ольги Капоріної, вчительки фізики. А почалося все з благодійного ярмарку, метою якого було зібрати 25 тис. грн для придбання зігрівальних устілок для військових вищезазначеного підрозділу. Але сума коштів від ярмаркування перевищила сподівання, і було вирішено продовжити працювати в цьому напрямі для досягнення більш амбітної цілі - придбання «пташки» для військових. Під час колядування, благодійної фотосесії було зібрано додаткову необхідну суму і придбано професійний дрон Mavic 3 Pro. Він допоможе військовим виконувати завдання на передовій.

- Цей пристрій удвічі цінніший, адже придбаний за кошти, які зібрали діти, -

приймаючи подарунок із рук учнів, зазначив Андрій Бурдяєв, військовослужбовець 54-ї ОМБр. - Наша військова частина базується на Донецькому напрямку, дуже близько до лінії зіткнення. Нам допомагають волонтери, бізнесмени, але було дуже несподівано та щемно отримати такий необхідний пристрій саме від дітей. У руках військових він перетвориться на небезпечну розвідувальну зброю та збереже не одне життя. Загалом будь-яка допомога важлива, до цього освітянська спільнота закладу передала нам більше 300 кг вологих серветок. Що це означає, розуміють тільки ті, хто в окопах. А тепловізор, який також був придбаний завдяки цій підтримці, зі мною вже більше року. Щира та безмежна дяка від імені всієї бригади всім, хто допомагає.

- Щоб робити великі справи, не обов'язково бути дорослим, і маленькі українці мають дуже великі серця, які наповнені любов'ю, вірою в Перемогу. І це діти довели на прикладі, зібравши таку значну суму. Їхні вчинки надихають та окрилюють нас, дорослих, - резюмувала очільниця закладу.

Ольга ТАРАНТИНА

Наприкінці виступу зі сцени лунали слова вдячності ЗСУ за захист і можливість реалізувати подібні задуми, всім акторам - за кропітку працю, а команді професійних театралів з Полтави - за допомогу реалізувати в нашому місті такий пречудовий проєкт.

Під час ярмарку вдалося зібрати 18 тис. грн. Це кошти, виручені за продаж виробів, та донати відвідувачів заходу. Їх спрямують на придбання спорядження для 71-ої окремої егерської бригади ЗСУ, в якій зокрема служать співробітники Feghexro.

Ігор ДЕНЯК

Фото надані пресслужбою Feghexro

Внечаємо українську з «Телеекспресом»

Добрий день, наші шановні читачі! Ми вирішили започаткувати нову рубрику, в якій пропонуємо разом з нами вдосконалювати свою українську.

Доброго ранку!
Добрий день!
Добрий вечір!

Почати пропонуємо з вітання. Тож добрий день чи доброго дня?

Зверніть увагу, як звертаються до вас продавчині й касирки в більшості супермаркетів Горішніх Плавнів. Здебільшого перша фраза, яка лунає до покупця на касі: «Доброго дня! Пакетик треба?» Така ж форма вітання часто звучить і в інших закладах обслуговування громадян - аптеках, магазинчиках, кафе й піцеріях тощо. І сприймається вона як суто українська - можливо, на протипагу звучанню цієї фрази в російській мові.

Та що говорять щодо цього мовознавці?

А вони в цьому питанні єдиної думки. Правильними є варіанти «Доброго ранку!», але «Добрий день!» або «Добрідень!», «Добрий вечір!» або «Добридень!», «Добраніч!» або «На добраніч!». Такою є мовна традиція. Етикетні формули - це стійкі сполуки слів, фразеологізми.

Чому ж тоді «Доброго ранку»?

Народний мововжиток не орієнтується на частини доби під час привітання. «Добрий день!» або «Добрідень!» казали і кажуть, незалежно від того, настав ранок чи вечір. Це підтверджують численні спостереження за живим народним мовленням. А філологи зазначають, що раніше саме на ранок припадав пік завантаженості роботою, тож уранці не мали часу на розмови, а могли хіба що побажати стрічному добре з усім упоратися.

«Доброго вечора, ми з України!»

Фраза із треку від українського дуєту PROBASS&HARDI «Доброго вечора, ми з України» стала популярним неофіційним військовим привітанням в Україні після російського вторгнення 24 лютого 2022 року. Нею звертаються до аудиторії й офіційні особи, і тележурналісти, і військові. Але в цій фразі, безперечно, є помилка. Бо форма родового відмінка у привітанні є правильною тільки для ранку.

Якими ще фразами вітаються?

Серед них можна назвати наступні: «Вітаю!», «Радий вас бачити!», «Моє шанування!», «Доброго здоров'я!», «Здоровенькі були!», «Як ся маєте?», «Помагайбі!», «Слава Україні!».

А побажання «Гарного дня!» або «Вдалого вам дня!» говорять на прощання, а не при зустрічі. Але про це більш детально ми поговоримо іншим разом.

Оксана ДИБА

Екологічна свідомість

Усі ми хочемо жити в чистому середовищі. Цікаво, який рівень екологічної свідомості має наша громада? Наскільки важливо виховувати це в суспільстві і як можна долучитися до спільної справи та бути корисним?

Міська благодійна крамничка «Антрисоль» протягом 2022 року організувала 4 збори макулатури, торік - 12. Усього було здано 8 тонн 283 кг. Вартість одного кілограму складає близько 1,5-2 грн. Виручені кошти, а саме 17 296 грн, відправлені на допомогу ЗСУ.

- Наше кредо - це шість цінностей: єдність, порядність, відкритість, співучасть, патріотизм та екологічність. Саме тому ми приділяємо окрему увагу цьому питанню, - пояснює співзасновниця благодійної крамнички «Антрисоль» Марина Бабченко. - По-перше, ми позбавляємось російськомовної літератури, а по-друге, вдається зібрати кошти на допомогу ЗСУ. Збори макулатури продовжуватимуться й надалі. Слідкуйте за інформацією на наших офіційних сторінках в соціальних мережах.

Ще за часів АТО, у 2015 році, в Україні серед волонтерів почали ширитися акції по збору пластикових кришок на виготовлення протезів для важкопоранених бійців та на інші потреби армії. Кришечки здавали в якості сировини, а виручені гроші спрямовували для ЗСУ.

Ці збори актуальні й сьогодні. Наразі в нашій області немає сміттепереробного заводу, куди можна було б здати пластикові кришки. Тому їх збирають і відправляють до Харкова. Зараз наше місто за рік збирає близько пів тонни пластику. Вартість 1 кг кришок - приблизно 5 грн.

Тож коли дівчата з «Антрисолі» дізналися про цю можливість, вони взялися й за цю справу.

- Збір відбувається раз на місяць. На своїх соцсторінках ми повідомляємо дату і назначаємо тимчасовий пункт збору. Окрім цього, в нас є постійне місце збо-

ру - це зоомагазин «Льолік» (просп. Героїв Дніпра, 17/10). Туди можна приносити кришки в будь-який час, - пояснює Марина Бабченко.

- Чи багато людей відгукується? Як суспільство реагує на збори пластикових кришок?

- Так, у нас люди дуже активні. Багато хто допомагає. Люди запитують і про інші речі: чи можна здати пляшки від шампуню, звичайний пластик, упаковки від кіндер-сюрпризів тощо, - посміхається Марина Бабченко. - Але сьогодні ми збираємо лише пластикові кришки. Окремо хочу подякувати СЗОШ № 5, ЗОШ № 3 та ЦДтаОТ. Торік вони принесли неймовірну кількість кришечок. Це не тільки фінансова допомога військовим, а й виховання в наших дітях екологічної свідомості. Це дуже тішить нас і надає сил рухатися вперед.

- Як можна долучитися й допомагати вам у зборах? Як можна бути корисним у цьому?

- Звісно, ми зацікавлені в тому, щоб збори відбувалося й надалі. Ми хочемо, щоб у нас була ціла екологічна мережа. А для цього потрібні люди. Наприклад, можна встановити у своєму під'їзді коробку для кришечок, а потім щомісяця ми б збирали все до купи. Ми бачимо тут лише плюси: це й згуртованість людей, розвиток волонтерства, свідомість нашої громади, можливість допомогти. На перший погляд, це незначна справа. Але з ма-

леньких кроків виростає велика людина, - пояснює Марина Бабченко.

До речі, в сусідньому Кременчуці розглядають можливість започаткувати протезну майстерню - кременчуцький госпіталь спільно з британськими фахівцями та університетом КрНУ ім. М. Остроградського. Деякі складові протезів уже навчилися виготовляти, в тому числі і з пластику, що виробляють шляхом переробки кришечок.

- Для мене тема екології дуже важлива. Я постійно долучаюся й намагаюся бути корисною. А вже ніхто, окрім нас самих, нам не забезпечить чисте довкілля. Також нашими діями ми допомагаємо ЗСУ, - коментує волонтерка Богдана.

- Питання сортування сміття стає дедалі актуальнішим. Я вважаю, що наше суспільство вже доросло до цього, але, на жаль, у нас немає механізму, який би забезпечив це, - зазначив мешканець міста Деніс.

- Екологічна культура не менш важлива, ніж культура як така. Я захоплююся риболовлюю і часто буваю на Дніпрі. Пляшок та пакетів не злічити. Якщо ми не замислимося сьогодні, то завтра наші діти, щоб пірнути в річку, спочатку муситимуть розгрібати сміття. Збір пластикових кришечок - це перший крок до екосвідомості, - переконаний Василь.

Переважна більшість містян позитивно ставиться до збору пластику та вважає, що екологічні питання є надзвичайно важливими.

Для охочих долучитися до збору пластикових кришечок можна заповнити відповідну анкету від благодійної крамнички «Антрисоль».

Ігор ДЕНЯК

Європейське золото на татамі

Три золоті медалі вибороли вихованці відділення дзюдо дитячо-юнацької спортивної школи № 1 Горішніх Плавнів на міжнародному турнірі в Польщі.

У польському місті Бельсько-Бяла відбувся міжнародний турнір для дітей та молоді з дзюдо. Участь у ньому взяли понад 1000 спортсменів з України, Польщі, Італії, Чехії, Словаччини, Словенії. На татамі виходили спортсмени трьох вікових категорій - загалом це юнаки та дівчата 2007-2014 років народження.

Збірна команда України посіла на турнірі перше місце в загальному медальному заліку.

Свій золотий внесок зробили і представники відділення дзюдо ДЮСШ № 1 Горішніх Плавнів. Троє наших земляків стали чемпіонами у своїх категоріях - це Гліб Томаров, Поліна Тумко та Соф'я Горяшина.

Для всіх наших дзюдоїстів, які поїхали на польський турнір, за винятком лише Соф'ї Горяшиної, це були перші закордонні змагання. Мало того - троє учасників узагалі вперше брали участь у змаганнях.

- Хтось зупинився за крок від медалі, хтось посів 7 місце, але кожен отримав дорогоцінний досвід, який стане у пригоді надалі, - зауважив тренер із дзюдо ДЮСШ № 1 Андрій Бурдун. - Гліб Томаров, 2014 року народження, виступав у ваговій категорії 29 кг. У нього було найбільше учасників - аж 35. Гліб провів 6 сутіток і всі переконливо виграв, не залишаючи суперникам жодного шансу. Він молодець, показав себе дуже гарно.

- Дівчата відборолися впевнено і без проблем здобули перемогу, - зазначив старший тренер відділення дзюдо ДЮСШ № 1 Ігор Горяшин. - Вони набралися європейського досвіду і показали дуже хороший результат.

Поліна Тумко виступала у ваговій категорії 48 кг. Для дівчини це були дебютні змагання поза межами України.

- Загалом я провела 4 сутітки, - розповіла Поліна Тумко. - Була впевненою у своїх силах. А після першої зустрічі на татамі переконалася, що зможу перемогти. Звичайно, було і трохи хвилювання. Дуже хотіла вибороти перше місце за кордоном. Самі змагання в Україні і в Польщі, на мій погляд, майже не відрізняються, просто інша конкуренція. На татамі під час поєдинків усе було звично. А от у повсякденному спілкуванні з оточуючими не все вдавалося зрозуміти. На ці змагання ми всі налаштувалися позитивно і вірили в перемогу. Підтримували друзі і тренери, вся команда, яка представляла Україну. Після поїздки залишилися гарні враження. Ми чудово виступили, повертаємось додому не тільки з особистою перемогою, а ще й із командною. Усі спортсмени дуже привітні, змагання проведені на високому рівні, мені все сподобалося.

Соф'я Горяшина вже мала досвід виступів і перемог на закордонних змаганнях. Тепер же додала до власної скарбнички досягнень ще одне золото. Дівчина виступала у ваговій категорії до 57 кг і також провела 4 переможні сутітки.

- Так, змагання за кордоном для мене не перші, однак хвилювання все одно було, - зазначила Соф'я. - Я їхала без тата, тому це трохи додавало занепокоєння. Переживала, що підведу команду та не виправдаю надії, які на мене поклалися. Я заспокоїлася, коли тренер, який їхав із нами, почав мене налаштовувати та говорити, що я все зможу, якщо буду сконцентрована, врівноважена та зосереджена. Підготовка до змагань була, як і зазвичай, дуже серйозна і наполеглива. Тренування збори і багато роботи. Безпосередньо на змаганнях було не дуже важко, однак без концентрації та підтримки нічого б не вийшло. Я не можу сказати, що я вірила в перемогу, однак у мене вірили інші, тому доводилося робити все, щоб їхня віра не була марною. Мене підтримували батьки, тренери та вся команда України, а також знайомі, які слідували за мною з дому, дуже вдячна кожному за все. Враження залишилися чудові. Дуже рада, що ця подорож відбулася та що туди поїхав саме такий склад команди. Спілкування, підготовка - все відбувалося на позитиві. Вразило те, що наша команда посіла перше місце за загальною кількістю перших місць, а це показує, як нам було важливо гідно представити Україну.

На учасників турніру також чекали одинденні навчально-тренувальні збори. Наші хлопці та дівчата змогли потренуватися зі спортсменами з інших країн. Особливо корисною була така додаткова підготовка для дівчат, на яких невдовзі чекає чемпіонат області, який стане відбірковим етапом до чемпіонату України.

Ксенія КОВАЛЬЧУК